

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
téssel.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiaz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petít
soronként 5 kr-ával
számlítanak.

Szent István napja.

Debreczen, augusztus 19.

Ünnepet ül holnap a magyar nemzet, az első magyar király emlékezetére rendelt ünnepet.

E napon Budavárában ünnepiesen körülhordozzák István király jobb kezét és közszemlére állítják ki a budai királyi palota Szent-Zsigmond kápolnájában. Az ország minden részéből fölseregel ilyenkor a nép a székesfővárosba, hogy a szent Jobbot lássa és gyönyörködjék Budapest pompájában.

Az idők viszontagságai, török és tatár pusztítások közepette megőrzött jobbkez jelképe a magyar nemzet maradandóságának.

Mire tanít bennünket ez a kilencszázados kéz? Arra-e talán, hogy viszálykodjunk, pártoskodjunk, vagy arra, hogy a haza javára törekedve a más pártiakban ne ellenséget, hanem csak ellenfelet lássunk!

Ó a kereszténység behozatalával nemzetünket az európai államok sorába helyezte s a várspányságok szervezésével a megyei rendszernek vetette meg alapjait s ezen cselekedeteivel megmutatta az utat, a melyen a nemzetnek haladnia kell.

S ez az ut nem a tespedés, hanem a haladás útja.

Nyolcz századon át, az idők zivatáros fürgetegében, a fegyverek zajában a nemzet azzal volt főképp elfoglalva, hogy saját létét védelmezze és bástyául szolgáljon a nyugot-európai civilizáció számára tatár, török támadás ellen. Mindazonáltal azok a dolgok, a melyekben az emberiség haladása visszatükröződik, lassan-lassan nálunk is meghonosodtak.

Mégis tagadhatatlan, hogy a művelt nemzetek mögött elmaradtunk s ha korunkban a béke áldásait élvezzük, ezt arra kell használnunk, hogy, a miben elmaradtunk, utána pótoljuk.

A történelem tudomása szerint a Kárpátok ölében, a Duna, Tisza táján a magyar nemzet az egyetlen, mely ez országban állandó nemzeti létet, maradandó államot birt létrehozni.

Ezer esztendő óta él itt a magyar nemzet, elfogadva anyugoti kultura vívmányait s azokat lehetőleg nemzeti jellegéhez, saját viszonyaihoz idomítva.

A nemzet hányatott életet élt mindig, el volt hagyatva, idege-

nül, rokontalanul állott és mégis fennmaradt s egy jobb jövő reményét hordozza magában, lesz ereje magát bárhonnán jövő támadás ellen megvédelmezni.

A magyar nemzet egyidős alkotmányával. Alkotmányos államot képzett mindig, ez létének egyik főbiztosítóka. Ez a tudat nyújtson erőt most is, midőn sirjuktól kikelő alakok azt hirdetik, hogy a magyar alkotmány kényelmetlen centralisalo törekvéseinek, alkalmatlan a „Gesamt-Monarchie“ eszméjének megvalósítására nézve.

De hiába minden alkotmányellenes törekvés, a történelmet meghamisítani nem lehet s az a szent jobbkez is, a melyhez bucsura jár most az ország népe, — jelképe a magyar állam önállóságának, a nemzeti lét örökkévalóságának.

U. A.

— Az ischli értekezletek. A kiegyezési kérdések tárgyalása alatt nem szoktuk volt a lapvéleményeket közölni. A Fremdenblatt mai számában az ischli értekezletekről hosszabb érdekes cikkelyt közöl, melyet mi is reprodukálunk:

„Az ischli értekezletek eredményéről szóló ellenmondó és bizonytalan hírek tömegéből ma néhány oly jelentés válik ki, a mely nagyobb hitelt érdemel a többinél. Annyi helyesnek látszik, hogy Ischiben végleges döntés nem történt, az osztrák és magyar álláspont azonban közeledett egymáshoz. Kezdetből fogva valószínűtlen volt az a hírleles, hogy a magyar kormány mereven megmarad annál a követelésnél, melyet az osztrák lakosság nagyon hátrányosnak kell, hogy tartson magára nézve. A magyarok általában sokkal több érzékkel bírnak az imponderabiliák iránt is a politikában, semhogy mereven ragaszkodtak volna az oly állapot teremtéséhez, mely a Lajtán innen mély és tartós elkeseredést idézett volna elő. Ismeretes, hogy a legközelebbi időben új tárgyalásokat fognak megkezdeni Budapesten, s nincs ok kétkedni abban, hogy a magyar kormány be fogja tartani azt a vonalat, melyet úgy neki, mint az osztrák kormánynak a monarchia közös közgazdasági érdeke megvon. Miután másrészt természetesen az osztrák kormány nem fog oly igényekkel föllépni, mely a magyar törvényekkel ellentétben állana, remélhető, hogy oly formát fognak találni, melynél a legfontosabb kölcsönös igények megóvatnak. A forma megválasztásánál bizonyára igyekezni fognak minden olyast elkerülni, mely a gazdasági szétválás csiráját rejthetné magában. Arról kell gondoskodni, hogy az Ausztriában kitört viharokból azok az intézmények, melyek a két fél javára dualizmussal összeforrtak, sértetlenül kerüljenek ki.

Mindenki tudja, mily nagy gondot fordítanak arra, hogy azokat a föladatokat, melyet a monarchia közös érdekei állítottak fel, a magyar törvényhozás szigorú figyelembevételével oldják meg. Szilárdul meg vagyunk győződve, hogy az osztrák törvényszerűség megrendítésétől sem kell félnünk. — Az osztrák alkotmányos élet folytonossága oly becses ugy az összmonarchiára, mint Auszria és annak részeire, hogy megszakításáról komolyan szó sem lehet. Alkotmányokat, az idő követelményeihez képest alkotmányos uton ismét meg lehet változtatni, de alapvonalait egyoldaluan átalakítani arra sem hoz áldást, a ki azt véli, hogy ez átalakulás után áhítozni kell. Minden alkotmányos életnek lényege az állandóságba rejlik. Ha tehát ez irányban aggodalmak merültek föl, ugy ezek jogosultsága teljesen kizártnak látszik. De reméljük, hogy állandóságukból azok a két féllel közös intézmények sem fognak semmit sem veszteni, melyek a nélkül, hogy a pragmatika szankezióból erdnekek törvényszerűleg, az alkotmány védelme alatt fejlődtek. A jelek a mellett szólnak, hogy a kiegyezési kérdéseket a fölmerült nehézségek dacára oly módon fog sikerülni megoldani, hogy — a mi természetes — nemcsak semmi törvényes, de semmi jogos igény sem fog sérelmet szenvedni.

A polgári kaszálók rendezése.

Debreczen, augusztus 19.

A sokféle speciálitással bővölködő debreczeni birtokviszonyok alakulása történetének nevezetes lapjait tölti be a csere-kaszálók rendezése, amely tömördek tárgyalás, papírfogyasztás, hosszas pörök-kódés és mindezzel járó nagy költség után valahára nagyrészt végbefejezést nyert.

Körülbelül 17000 kat. hold. kaszáló telekkönyvvileg is örökös birtokába megy át a polgárságnak, — viszont a város kezén maradt erdős területek ezentul okszerűbben lesznek kezelhetők.

A kaszálók kimérése és átadása már a mult évben csaknem befejeztetett; a folyó évre már csak azon magún kaszálók kimérése maradt, amelyeket tulajdonosaik egy tagban kívántak kiadni; s ezenkívül a kataszteri felmérés van hátra, de a mely már nem a város dolga, hanem a kormány költségén foganatosittatik s ez iránt a közigazgatási bizottság erdészeti albizottsága hivatott a kormányhoz fordulni és pedig minél előbb, hogy az üzemtvers az összes erdőségekre nézve elkészíthető legyen.

Török Gábor erdőmesternek a kaszálók rendezéséről a tanácshoz beadott jelentése szerint összesen 835 polgári kaszáló méretett ki és adatott át a magánbirtokosoknak 16988 kat. hold 212 □-öl terjedelemben, amely terület 7549 boglyás kaszálónak felel meg.

Az egyes erdős pusztákon kiadatott: Paczon 37 kaszáló 459 hold területtel, Bánkon 180 kaszáló 3341 hold területtel, Halápon 229 kaszáló, 4913 hold területtel, N. Cserén 203 kaszáló 3646 hold területtel, Fancsikán 106 kaszáló 2115

hold területtel, Guthon 80 kaszáló 2511 hold területtel.

Pusztákként a következő erdősterületek maradtak a város birtokában: Paczon 972, Bánkon 3288, Halápon 5775, Nagy Cserén 3267, Fancsikán 1247, Guthon 4171 hold, — vagyis összesen **18723 hold erdő.** — Ezen kívül van 1966 hold ugynevezett vakans kaszáló, amelyeket a tulajdonos város már mind beerdősített. Legtöbb vakans kaszáló van a Guthon, összesen 1345 hold. Jelentékeny telrületet foglalnak el a város által megtartott majorsági földek is, — nevezetesen 1879 holdat, — míg az utak és árkok 412 holdat tesznek.

Összegezve a hat erdős pusztá művelési ágak szerint közölt területét, kiténik, hogy a Pacz, Bánk, Haláp, Nagy-Csere, Fancsika és Guth **39970 holdra** terjed, vagyis kevés híján négy négyszög mértföldet, a város közigazgatási területének egy negyedrészt foglalja el. Az itt felsorolt erdőségeken kívül teljesen város tulajdonát képezik még a Nagyerdő 2360, Apafája 322, Monostor 851 és a sámsoni határban fekvő Savóskut 1344 kat. hold területtel.

Az erdő rendezés nagy munkája hat évig tartott s a felmérést *Török Gábor* erdőmesteren kívül *Botos Lajos*, *Balogh Sándor*, *Szűcs Kálmán* erdőtiszték és *Győry Kálmán* mérnök végezték. Ez idő alatt *Ábrahám László* t. főügyésznek is sok dolgot adott az a telekkönyvi kiigazítási monstre pör, amelyet több száz kaszáló birtokos indított a város ellen, de amely általában véve a város javára dőlt el s néhány kivételével már végbefejezést nyert.

Ez a nagyszabású birtok átalakulás okszerű kihasználás és gazdálkodás mellett új jólét forrását nyithatja meg ugy a város, mint a gazdaközönség előtt.

Látogatás a n.-kállói tébolydában.

Irta: **Poresalmy Gyula.**

Folytatás.

Az udvaron csatlakozott hozzánk a gondnok: *Palánszky Bertalan*, egy kedves modoru, derék uri ember, ki ide gondnokká való kinevezetése előtt a budapesti Operaháznál volt hivatalnok. Tréfásan mondá, hogy az opera akkori inténdánsával: *Nopesával* való összetűzése után a mikor ide kinevezték, a „Magyarország” azt írta e kinevezetéséről, hogy egyik bolondok házából a másikba került.

A gondnok ur először is az északi (jobb) szárnyba vezetett a földszintre, ahol a fürdőszobák vannak. Akkor éppen takarították.

Legfeljebb minden két hétben minden elmebeteg megfürdik itt.

Ezen szárny emeletén hálósobák vannak.

Az elmebetegek nyáron 5 órákor kelnek fel s este 9 órákor fekszenek le. — Télen később kelnek s korábban fekszenek.

A fürdőből az udvaron keresztül a déli (bal) szárny földszintjére mentünk, hol a konyha (melybe folyosón lehet bejutni) s nyugat felé húzódva az éléskamrák vannak.

Az éléskamrában mindenféle, a betegek étkezéséhez szükséges élelmiszerek vannak példás rendben elhelyezve; mindenik kamrában van mérleg is. Csinos kamra-berendezés, sok gazdasszony megirigyelné.

A konyhába lépve, pokoli hőségben (melyet az óriási, modern sütő főző kályhák fejlesztettek) főzött két tisztelendő nővér s több nőcseléd. Az egyik nővér van megbízva a konyha s élélmikamrák feletti direktorsággal; ő a felügyelő, ki számadás terhe mellett kezel, ad ki minden főzőeszközt s élelmicikket.

A konyhában van kóstoló asztal is, hol a tisztviselők megkóstolják a főzött étkeket. Itt vezetik a konyhai számadásokat is, melyekben benfoglaltatik minden napról az is, hogy miből hány adag élelem adatott ki.

A mint belépünk jobb és bal felől a fal mellett (keleti s nyugoti fal mellett) van a két főzőkályha, közepül egy hosszú asztal, melyen az ételket készítik szintén; a déli fal mellett szintén dolgozó asztalok vannak, közepül a kóstoló asztal.

A betegek étkezése a következő: minden beteg kap naponként reggelre rántott-levest fél zsemlyével. A reggeli fél 7 órákor van. Délre mindenik beteg kap 30 centiliter levest s 14 dekagramm főtt marhahúst, főzeléket, koronként pecsenyét. Este vacsorára, a délben készített ételket ismétlik. Kenyeret minden beteg naponként 560 grammot kap, de csak kéztől adják nekik a nap négy szakában, mert ha az egészséget egyszerre odaadják, csak elhányják. Természetes, hogy így is az evéskor mindig sok bajuk van velük az ápolóknak. Egyik nem akar enni, a másik meg ennek a részét is megeszi; némelyik meg kötekedik, válogat, kiönti az ételt stb. Elképzelhető, hogy mennyi baj, fáradtság van velük.

(Vége. köv.)

Tanügy.

A konzulatusi akadémia.

Debreczen, augusztus 19.

A konzulatusi akadémiába az 1898/9. iskolai év kezdetén több növendéket vesznek föl.

A konzulatusi szolgálatra való kiképzés az akadémiában valamennyi növendéknél általában egyformán történik. Nyelvek tekintetében annyiban van különbség, hogy az akadémia egy keleti és egy nyugoti osztályra

TÁRCZA.

A szeri pusztán.

Irta: **Tömörkény István.**

Hogy Szer-e, vagy Zer-e, nem tudom. A Pallavicini-uradalom hivatalos írásai ma is Zerne írják, de azért Szernek hívja mindenki. Amugy azonban inkább szeri pusztá a magyar neve, mint Pusztaszer, bárha már általánosan elfogadták is. Ugy látszik, az uradalmak írásaiából keletkeztek ezek a szóelőrakások, mert rendszerint ott divatosak, ahol uradalmak vannak. Mifelénk is van több pusztá. Ötömösi pusztá, átokházi pusztá, alsó-városi pusztá, itt mindenütt előbb van a hely neve, azután a föld minéműségének meghatározása. Mondják ugyan, hogy azt hívják pusztának, amely örökké pusztá volt, ahol pedig valaha valami élet állott, de elpusztult, annak neve elé teszik a Pusztát, De az ötömösi pusztát senki sem nevezi Pusztá-Ötömösnek pedig ott is volt valaha élet, a templom romjai ma is állanak az utszelen, nagy földkupacokkal az oldalában. A pusztai nép hordja ezt ki oda az aljából, mikor éjjelente kincsek után turkál a romok között. Egy éve vitt keresztül azon a tájon az utam s a kocsis némi került észre, hogy majd mutat valamit.

— Mit?

— A lukas templomot.

Husz éve annak, hogy a szeri monostor romjainál jártam először mint gyermek. Az igen közel eső hantházi erdőből indultunk oda, a kocsis, mielőtt a lovaknak szólna, félfejjel hátrafordul. Szokás szerint ez a kérdés, hogy merre menjen.

— Ide a romokhoz.

— Hova, kéröm?

— Ide a templomromokhoz, a pusztaszeri határban.

Bólintott.

— Tudom már, mondta, ide a lukas templomhoz.

Az ötömösi benszülöttnek az ötömös rom: lukas templom; a pusztaszerinek a pusztaszeri rom: lukas templom. A nép rendkívül könnyen felejt; míg nagyapó él, ki a szolnoki csatából néhány sebet hozott haza, tudják, hogy volt valaha egy csata Szolnok alatt, ha nagyapó lemegy a földbe lakni, azt is elfelejtik. A tavalyi mondás oly élénken támasztotta föl emlékezetemben a husz év előtti, hogy lehetetlennek tartom a tévedést. — Emlékezem a romtemplom akkori formájára is, nem volt másforma, mint a mostani, csak talán néhány téglasorral szélesebb. Közepén bejáró, környékén szétmállott téglák s terméskövek, körülötte bogános. Pár száz lépésre tőle állt egy másik kőoszlop (akkoriban úgy tartották, hogy az egyik fal a régi monostor eleje, a másik a vége volna), ennek azóta nyoma veszett. A most is álló fal tetején, amely a maga pár öles magasságában is uralta a lápos tájon a határt, gólyafészek volt, venyigéből és száraz galyból rakva, már ahogy ez a gólyáknál szokás. Ugy lehet, századokon át ugyanazon gólya-család járt ide lakni s az ős templom pusztulása nyomán helyezte fészket mindig oda, a hová lehetett. A fészek a falon ott van ma is, ugyanazon a helyen, ahol husz év előtt, amit egész bizonyossággal azért mondhatok, mert le is rajzoltam a fal akkori testét. Ugyanazon időtájban a „Vasárnapi Ujság”-ban, amely hozzánk járt, közölve volt egy rajz a szeri romról, a melyet a mostani birtokos édes apja: *Pallavicini*

marquis készített fiatal korában, a harminczes években. Azon a rajzon is épp olyan formája volt a falnak s a tetején ugyancsak azon a helyen akkor is ott állt a gólyafészek. (Othona iránt marandóbb állat a gólya, mint az ember.)

Nem sokára aztán, vagy talán épp akkor, a boldogult Göndöcs apát kezdte turatni a rom környékét s talált is régi dolgokat: esontot és vasat. A esontokról a hust leette a föld, a vasak mellől az aranyat pedig bizonyosan néhány század előtt kiszedték már olyan emberek, a kik szintén a korukat megelőzőkhöz tartoztak. Hantházon lakott a jó öreg ur s odahordták a népek mind, ami ócska volt csak a ház körül volt. Mind megvásárolta. Fényes hatosokat adván értük.

— De hiszen ez nem régiség, főtisztelendő uram, mondták neki. Vedéresatt ez, amely beleesett a kutba s ott rozsdásodott így meg.

— Hagyd el, fiam — mosolygott az öreg ur — a sok lim-lom között hátha hoznak valami értékest.

Amint hogy hoztak is. Göndöcs maga nagy buzgalommal ásatt a fal körül, amelyet mostanság egy boltozattal megerősítettek, hogy be ne szakadjon. A fal, a mely az Istennek szolgált, állt évszázadokon át s legfőljebb a pástor dőlt pihenni azon oldalára, mely elfogta a napot. Pár éve vallásos kéz *Mária-képet* akasztott az oldalára s ez alá imazsamolyt készített. Az ösvény, amely hozzá vezet, jól ki van járva s a térdek lekoptatták a számolyról a festéket. Évszázadok múltán most ismét Istent szolgálja a fal; és benső gyötrődések ellen lelki nyugalmat, az ősök emelte romnál, sok késő unoka találhatott.

Nem messze tőle áll a fehér kövek-

oszlak. Az előbbi osztályban, mely a szorosabb értelemben vett keleten való consulsági szolgálat jelöltjei számára van rendelve, az általános tanterv tárgyain kívül előadatik a török nyelv is (ugyszintén az arab és perzsa nyelvek, mint segédnyelvek).

A tanfolyam tartama az akadémia valamennyi hallgatója számára öt esztendő.

A keletásiai consulsági szolgálat számára, a szükségletnek megfelelően egyes növendékek a tanfolyam utolsó két évében külön kiképzést nyernek (különösen a kínai nyelvben).

Azon t. szülők és gyámok, kik fiaikat vagy gyámoltjaikat a cs. és kir. consulsági akadémia felvételre kívánják, erre vonatkozó, szabályszerűleg bélyegzett és a császári és királyi Ház és a külügyek közös ministeriumához Bécsbe címzett folyamodványait legkésőbb f. évi szeptember hó 15-ig nyújtásuk be az akadémia igazgatóságánál.

A felvétel feltételei:

a) magyar vagy osztrák állampolgárság;
b) valamely magyar vagy osztrák gymnasiumtól nyert érettségi bizonyítvány;

c) a német és a francia nyelv bírása. Ezenfelül a magyar korona országaiból pályázók a magyar nyelvben való tökéletes jártasságot, a birodalmi tanácsban képviselt királyságokból és országokból pályázók pedig a magyar-osztrák monarchiában élő nyelvek egyikének legalább is folyékony beszélését tartoznak igazolni.

Más nyelvekben való netaláni jártasság a felvételi folyamodványban megemlítendő.

A folyamodványhoz a következő bizonyítékok csatolandók:

1. az életkor kimutatása;
2. honossági igazolvány,
3. himnlóltási bizonyítvány,
4. egészségi bizonylat; ezen bizonylatban, melyet nyilvános közegészségi szolgál-

latban álló közegnek kell kiállítani, határozottan ki kell fejezve lenni annak, hogy a pályázó semmiféle testi hibában sem szenved.

5., a végzett gymnasiumi tanulmányokról szóló összes bizonyítványok, ide értve az érettségi bizonyítványt is;

6., a c) alatt említett nyelvek megtanulásáról szóló bizonyítványok;

7., a szülők vagy gyám nyilatkozata, hogy a megszabott fizetéseket teljesíteni képesek lesznek.

A megszabott felvételi vizsgálatra, mely minden év október hava elején, külön meghatározandó napon a cs. és kir. consulsági akadémiaiban (Bécs, IV. Favoriten-strasse 15. sz.) tartatik meg, csak azok a pályázók bocsáttnak, kik a felsorolt bizonyítványokat becsatolták.

* **Beiratások az izr. iskolába.** Az izraelita elemi iskolákban az 1898—9 tanévi beiratásokat folyó hó 28-án és a következő napokon délelőtt 9—12 óráig az iskola tanácstermében üléselő bizottság ellenőrzése mellett eszközlik. Az eddigi tandijosztályokat változatlanul fentartják. Nem írják be azon szülők gyermekeit, kik a múlt évi tandijjal hátralékban vannak, még csak ki nem fizetik. Tandijmentesség, vagy a tandij részében való elengedése iránti kérvények kellően felszerelve az iskolaszékhez címezve legkésőbb folyó évi szeptember 4-ig adandók be *Simonovics* Dezső iskolaszéki jegyzőhöz (Hatvan utca 42 sz.).

* **A tanítás érdekében.** Az ev. ref. főiskola gazdasági tanácsa átírt a tanácshoz, kérve, hogy a Darabos- és Fűvészkert-utczának azon részét, a melyre a kollegium ablakai néznek, aszfalttal látassanak el, mert a mostani rossz kövezeten a szekér-zörgés a tantermekben zavarja a tanítást. Nem kételkedünk benne, hogy a méltányos kérést teljesíti a tanács.

TÁVIRATOK

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata. —
Nemzeti lobogó a Károly-kaszárnyán.

Budapest, aug. 19. A mit a magyar nemzet évtizedeken keresztül hiába óhajtott, amiért hiába küzdött, az végre ma teljedésbe ment. Katonai kaszárnya ormán nemzeti lobogó leng. A kik ma a Károly-kaszárnya granátos-utczai oldalán elmentek, csodálkozva látták, hogy a kaszárnyán czimeres nemzeti lobogó csüng. Az V. kerületi tűzoltóság ugyanis a kaszárnya granátos-utczai részén van ideiglenesen elhelyezve, a mely ő Felsőszületésnapja alkalmából tűzte ki a lobogót.

Paraszt legények statáriumuma.

Jászfényszaru, augusztus 19. Jászfényszaru (jász-nagy-kun-szolnokmegyei) községben borzasztó statáriumot tartott 9 parasztleány Bizi János fölött. Tegnapelőtt éjjel egy multság után szembeszálltak vele, mindakilenczen rátámadtak s úgy összetörték, hogy a súlyos sérülések következtében néhány óra múlva meghalt. Mezei Imre főczinkos a tett elkövetése után elmenekült, állítólag Kőbányára utazott, de a másik nyolcz legényt a csendőrség letartóztatta s bekísérte a járásbíró-sághoz. A letartóztatott legények nemcsak hogy nem tagadják a tettüket, sőt bizonyos makaességgel, egyhangulag, mindannyian így vallottak: „Úgy kellett lenni, mert az volt az itéletünk, mivel a Bizi Jancsi sohasem maradhatott tőlünk!”

A szabolcsi Néró.

Piricse, augusztus 19. Piricse szabolcsmegyei községben vérfagyasztó kegyetlenséggel tört az apósa élete ellen Lamos Mátyás dohánytermelő fiatal gazda. Valakitől hallotta, hogy volt egy Néró

ből rakott Árpád-szobor, amelyet harmadéve avattunk fel, mikor a sok ünnepi beszédre az ég is annyira megindult, hogy akkora megindulása azóta sem volt neki. Micsoda fázós, hideg ünnepség volt az... Mindenki összeázva, dideregve, reszketve, mert reggeltől estig vágott mindenkit az eső s ez ellen való gunyja pedig jóformán senkinek sem volt. Otthatezer ember a sik televény sarában a félig kész szobor előtt. (Nem is lett volna magyaros, ha idejére elkészül.) Rettentő fázós nap volt, különféle hülések czimén utána tucatszám estek ágynak az emberek. Mert a Napisten eltakarta orcáját s föllegeket húzott maga elé.

Azóta kétszer volt részem ugyan ezen helyen kisebbfajta ünnepekben, a melyeken ugyancsak megjelent a Napisten s kedvességét annyira sugározta, hogy bujni kellett előle. Egy szegedi társaság csinálja évente, csak egy egyszerű polgáris módon. Nyolcz-tíz kocsival kihalad hajnalban, sátorút, amely táborozásra mindig szíves engedélyt ad az uradalom s meglakja a tájat estig. — Délelőtt ünnepség van, délután vigalom és micsoda lelkesültség! Egymás karjaiba borulnak az emberek; az egyik sir, a másik nevet. — Mikor lengeni kezd a szobor talapzatán a kétkézre való magas zászló, mint gyűlnek egyszerre a síkságról a népek s mikor a Szózat hangja bejárja a napfényben fürdő tájat, mint veszi le kalapját s mint térdel le azonnal mindenki, bár mintha templomban volna. A szavallatokat miként hallgatja s vén pusztai őszek arcán, hogy csordul végig a köny. Nem lehet az ilyesmit leírni. Komolyan és szótaian hallgatják a beszédet s elejtőzködnek régi dalokon, miket hzzzáértők tilinkón

fujnak. A kicsi furulyák szava oly messze elsikong a tereken s midőn egy hatalmas tenor Kossuth Lajosról kezd beszélni, könyeit titkolandó, még öregbéres uram is félrefordul, pedig tekintély dolgában ki van ott ő hozzá fogható?

Azután, hogy ennek vége van, étel irányában kezd dolgozni a magyar, mert örökké igével nem élhetünk. Kocsirud végén bográcsban csirkék főződnek s a piros lén gyenge állati czombok uszkálnak. Pusztai gyerekhad nézi a főzők dolgát, így dinnyekorszak idején nem igen járatosak ők a hussal való táplálkozásban. Jó finom nedves herével leterítgetve érkezik két lassu kocsii, azokban lehet valami bizonyosan, aminthogy van is sör meg bor.

— Ép úgy vannak maguk, uram, — mondja az öregbéres, mint a temetésön.

— A temetésön? Már miért?

— Hát ott is a hátulsó kocsiban van a lélok.

— Milyen lélok?

— Hát a halott lelke. Az első kocsii csak a koporsót viszi a testtel. A lélok mindig a legutolsó kocsin ül tiszta fehérben.

— No én még sohase láttam.

— Nem is mindenki látja, — szólt az ember s két ujjával gondolkozva simogatta frissen borotvált állát — de van, a ki mög látja...

Oh, ezek a látók. Mily sokan vannak a pusztaságokon. Egyik Krisztust látja meg a kutban, másik Máriát az ablaküvegen, vagy pedig amint a fahegy tetején forog környöskörül. Im ismét mások a holt lelket az utolsó kocsiban. No nem baj, csak főzzük most már az ételt.

A vén pusztai tanácsot osztogat eselédjeinknek:

— Nem köll azt az öreg fadarabot tömni a bogrács alá. Mindig csak az apraját, a fiatalabbját. Több a tűz a fiatalba, mint az öregbe.

Pattog a fa, föl az étel s meleg van nagyon. Aki már nem állja, a bokor árnyába dől, mert fekvő ember a sátor alatt nem türetik. Nem egy bokor árnyába, hanem a bokor árnyába. Mert ninesen több bokor ott, csak az az egy, ez azonban lehetösen öreg, mondatik, hogy Árpád választásakor ültette a hét vezér. Hét ága is van neki. Sokféle baj érte már az idők folyamán, néha majd tökéletesen elveszett, de újból erőböz jutván, ismét hét ágat hajtott. Hét ága alatt jó sűrű árnyéket vet annak, aki pihenni akar. De ki akarna pihenni, mikor im itt a ezigány. Jöttüket senki sem látta, csak egyszer épen itt vannak, alighanem a földből bujtak elő. Huzzák is azonnal a különféle nótákat s egy nyolcz éves pusztai gyerek tánczra huz egy hatéves apróságot. Járják.

De a kis legénynek úgy jár a lába s a kis eladó úgy illeg hozzá, hogy tánczok szépsége mindenkit bámulatra fakaszt, aki csak látja. Hol tanulták, kitől?

A nagy pusztán a kötömegek fölött ül szóvalan a kőbe faragott szobor. Így, ahogy az áldozó nap minden sugarát rakuldi, olyan mintha mozdulna és beszélne és akarna valamit, pedig nem. Nem szól semmit. Csak a jó tánczos gyerek apja mondja büszkén:

— Ojan fattyu ez a fattyu, hogy ha ezt az égből hajtanák le, akkor is talpra esne.

Hm. Mintha amazt is az égből hajtották volna le annak idején.

nevű császár, aki az embereket égő anyagba burkoltatta s fölgyújtatta, aztán gyönyörködött a lángjukban. A vad erkölesű fiatal vő sokszor összekülönbrzött az apósával s nem egyszer fenyegette, hogy fáklyát csinál belőle, mint Néro császár az embereiből. Tegnapelőtt este ismét összeszólkoztak a dohánykezelés miatt, a vő felkapott egy nehéz tölgyfaszéket s úgy odavágta az apósa fölött függő lámpához, hogy a lámpa ezer darabra tört s a benne levő petroleumtömeg az öreg emberre zuhant, akinek a következő pillanatban az egész teste lángborult. Mire a szomszédok elottották, teljesen összeégett s most minden órán várják a halálát. Miután a hatósági orvos a helyszíni vizsgálat után kijelentette, hogy az öreg állapota reménytelen, a esendőrség a brutális vőt letartóztatta s bekísérte a nyirbátori járásbíróhoz.

A magyar zászló Horvátországban.

Zágráb, augusztus 19. A magyar zászló kifüggesztéséről szóló törvény életbelépése alkalmából az Obzor a következőket írja: A kiegyezési törvény értelmében Horvátországban csak horvát zászlókat szabad kitűzni. A magyar zászló a magyarok uralmát jelenti, már pedig a magyaroknak jog és törvényszerint itt semmi keresni valójuk sincsen. A horvát nemzet multjánál és szabadságánál fogva tiltakozik az ellen, hogy horvát területen magyar zászlókat tűzzenek ki. Urak akarunk lenni a saját házukban és győzelemre akarjuk vinni a horvát jogot.

Törvénytörések.

* **A balmaz-ujvárosi zendülés.** A balmaz-ujvárosi szoeziálista zendülés ügyét október 16-án kezdi tárgyalni a debreczeni törvénytörések. A tárgyalás alkalmával több napig tart, mert negyvenhat vádlott van s száztizenhat tanut hívtak be.

* **Végtárgyalások sorrendje.** A debreczeni törvénytöréseknél a szünet után hétfőtől kezdve ismét megkezdik a bűnügyek tárgyalását. Az első héten a következő ügyeket tárgyalják:

Augusztus 22.

Veselényi (Danyi) János ellen sikasztásért,

G. Juhász János és társai ellen lopásokért,

Péntek Juliánna ellen lopásért.

Augusztus 25.

Özvegy Mujisz Dánielné ellen lopásért.

D. Tóth Mihály ellen hamis tanúzás rábírásiért.

Véres családi dráma.

— Gyilkossági kísérlet és öngyilkosság. —
(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, augusztus 19.

A város szélén levő nyil-utca békés lakosságát ma délután öt revolverlövés dőreje zavarta meg s mire összefutott a szomszédházak népe, véres ruhában, kikelt areczal rohant ki az utcára a nyil-utca 26. számú házból egy fiatal nő; akik pedig a házba mentek, az udvar háttérében levő szegényes lakás egyetlen kis szobájának padlóján vértócsában találták egy fiatal férfi holttestét.

Ez ma délután negyed két órakor történt. A kis lakásban Hetei Maria 19 éves asszonyka lakott az édesanyjával. Férjétől, Váradi Mór 28 éves szabóságod-

tól menekült vissza az anyjához, mert házassága, melyet három év előtt kötött, boldogtalan volt.

Váradi Mórnak ugyanis csak igényei voltak, de keresni nem tudott, mert mesterségét csak félig tanulta és így a nagyobb műhelyek nem foglalkoztathatták.

Hetei Mari ugyan maga is dolgozott, azonban keresményéből még a saját szükségleteit is alig tudta fedezni, nem-hogy a férjét eltarthatta volna.

A rossz anyagi viszonyok miatt mindkét házastárs ingerült lett, minden esekélyesség miatt összecivódtak és mivel a férj volt erősebb, természetesen mindig az asszony huzta a rövidebbet. Akárhányszor el is verte a gyöngye teremést, a ki végre megunt a nyomoruságot és a rossz bánásmódot és ott hagyta az embert, a ki a dolgos asszony mellett már annyira megszokta a kényelmet, hogy kétszeresen érezte a nő hiányát, a ki őt szerette és eltarthatta.

Üzengetett, irogatott, hogy térjen vissza hozzá, mert nélküle nem tud élni. Majd leleskedett rá a dohánygyár előtt, vagy a nyil-utczán és azt mondta neki:

— Tudd meg, ha együtt nem élhetünk, pusztuljunk el inkább mind a ketten.

Két nap előtt pedig arról értesítette, hogy már a revolvert is megvásárolta s nincs az a földi hatalom, mely őt megmentse a haláltól. A leány tegnap elment az I. ker. kapitánysághoz és mint kiküldött tudósítónknak a nyil-utczában beszéltek, Hetei Mari fuldokló sirással panaszkolt édes anyjának, hogy ilyen panasszal százan is jönnek s nem állíthatnak minden egyes ember mellé rendőrt. (Óhajtanók, ha ez a szóbeszéd nem felelne meg a valóságnak.)

Ma délután 1 óra után Váradi Mór beváltotta szörnyű ígérését. Az utcán leleskedve észrevette, hogy a kis menyecske anyja siet a kórházba, ahol a másik leánya ápolónő. Az elkeseredett ember ezt az alkalmat használta fel, hogy tettét végrehajtsa.

A nyil-utczai 26. számú házból fűszerkereskedés is van, amelynek tulajdonosa szintén vigyázott, hogy idegen ne hatolhasson a házba; de szerencsétlenségre éppen vendége volt s nem állhatott a bolt ajtóban.

Igy észrevétlenül beosonhatott Váradi Mór. Hetei Mari széken ült, varrt, mikor bevágódott hozzá dult areczal a férje és így szólt:

— Mari én érted jöttem, ha nem jössz, meghalunk!

Mari felugrott, menekülni akart, mire Váradi átkarolta derekát s háromszor rálőtt.

Iszonyú küzdelem fejlődött ki. Hetei Mari el akarta háritani a revolvert és csak ez a szó volt hallható:

— Nem! Nem! Nem! Erre gyors egymásutánban háromszor eldőrdült a lövés.

Egy vállon érte, egy fejét surolta meg, a harmadik pedig a falon függő képet ronsolta szét.

Most Váradi kétszer gyors egymásutánban magára lőtt. A golyó az álla-

alatt hatolt be és a felső koponyán jött ki. Ez a második lövés volt, mely rögtön halált okozott.

Hetei Mari két öreg asszony kíséretében gyalog kiment a kórházba.

Váradi holttestét a rendőrség a kórházba szállíttatta.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

Szent István napján törvény szerint munkaszünet van, lapunk legközelebbi száma hétfőn jelenik meg.

— **Istentiszteletek.** Holnap szombaton, Szent-István napján a róm. kath. templomban reggel 7 órakor miséznek Hammernyik Sándor lelkész, 8 órakor Kovács Márk; 9 órai nagymisé, melyre egy honvéd diszszázad is kivonul, dr. Wolafka Nándor tartja, utána a szentbeszéd szintén dr. Wolafka Nándor mondja. Fél 3 órakor miséznek Molnár Kálmán. Délután 3 órakor vespere, végzi dr. Wolafka Nándor. Ma este 7 órától 8 óráig és holnap reggel 5 órától 6 óráig a nagy nemzeti ünnep jelentőségére tekintettel, a kath. templom tornyaiban harangozni fognak.

Vasárnap reggel 7 órakor miséznek Molnár Kálmán, 8 órakor egy piarista; 9 órakor dr. Wolafka Nándor; a szentbeszédet tartja Molnár Kálmán; a fél 12 óras misét Hammernyik Sándor végzi. Délután 3 órakor vespere, tartja Hammernyik Sándor; 4 órakor a rózsafüzér társaság ájtatosságát végzi dr. Wolafka Nándor.

Vasárnap az ev. ref. templomokban a következők végeznek istentiszteletet: a nagytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész; a kistemplomban Szilágyi Imre s. lelkész; a Kossuth utcai templomban Mitrovics Gyula lelkész; az ispotálytemplomban Csutoros Albert; a szegényházban Bélteky Lajos s. lelkész.

— **Személyi hírek.** Gróf Tisza Istváncsaládjával négy heti fürdőhasználatra Pöstyénbe érkezett és a Ferencz-nyaralóban vett szállást. — Popper Alajos dr. külföldi utjáról hazakerkezett.

— **Rendkívüli tanácsülés.** Ma délelőtt Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklété mellett rendkívüli tanácsülés volt, melyen folyóügyeket intéztek el.

— **Katonai látogatás.** Perczel József tábornok Nyiregyházáról, ahol az ottani 5 ik honvédhuszárezredet látogatta meg, hazakerkezett.

— **A kitüntetett város.** Debreczen városát kitüntetés érte. A brüsszeli nemzetközi kiállítás juryje a várost a kiállított mezőgazdasági képekért diszoklevéllel tüntette ki. A diszoklevél ma délelőtt érkezett meg a polgármesteri hivatalhoz.

— **Ténylegesítés.** A király megengedte, hogy Stojkovits Antal tartalékos huszár hadnagy a debreczeni 2. honvédhuszárezred tényleges állományába áthelyeztessék.

— **Orvosi körből.** Sárváry Gyula dr. városi főorvos tegnap hazakerkezett, Pallay Miklós dr. pedig holnap érkezik haza és hétfőn már rendel betegeinek.

— **Kamarák országos gyűlése.** A kereskedelmi és iparkamarák e hó 20—24. napjain tartják harmadik országos gyűléseket Kassán. A debreczeni kamarát **Grünvald József** s. titkár képviseli, aki ma utazik el Kassára.

— **Egy utca bajai.** A Battyhányi-utca lakossága panaszkodik, hogy a rendőrség kissé elhanyagolja az ő utcájukat, amelyben az elzúllott emberek állandóan garázdálkodnak. Multkoriban **Danilovits Elek** táblabíró kárára követtek el betörést, az éjjel pedig **Darvas Edé**hez törtek be, dr. Altmann Béla-nál pedig betörést kíséreltek oly módon, hogy a lépcsőházból elvitték a mi a kezük ügyébe került és úgy látszik, az ajtót is tanulmányozták. A rendőrség Babotán Nagy Jóska személyében kézrekerítette a betörőt, aki büntársait is megnevezte, kiket még nem fogtak el.

— **Uj honvéd tiszthelyettesek.** A király a honvédségi Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyamának IV. évfolyamából kilépő növendékek közül s a honvédség tényleges állományába hadapród tiszthelyettesekké **Kunyó Lászlót**, **Fényes Lorándot**, **Szervánszky Jenőt** és **Szathmáry Ervint** a debreczeni 3. h. gy. ezredhez; **Bánó Lehelt** a debreczeni 2. h. honvédszázadhoz kinevezte.

— **Elfogott merénylő.** Tegnap szánkunkban hírt adtunk arról a gyilkos merénylőről, melynek egy csavargó volt az elkövetője s az áldozatai Egri Károly károlyi lakos és neje, kik még mindig súlyos betegen fekszenek a kórházban. A gyilkos merénylő elmenekült, de a rendőrség gyanakodott egy csavargóra. **Sóvágó Gábor** rendőr a kiadott személyleírás alapján elfogta **Szóllósi Lajos** személyében, ki beösmerte, hogy ő követte el a gyilkos merényletet azért, hogy pár hatoshoz juthasson.

— **Egy rendőrbiztos balesete.** Tegnap számunkban megírtuk, hogy **Pálffy János** rendőrbiztos a hivatalban munkaközben agyszélhűdés érte s eszméletlen állapotban szállították lakására. Mint értesülünk a rendőrbiztos, — kinek esete részvétet keltett, — tul van a veszélyen s elég jól érzi magát.

— **Letartóztatott báró.** Egy volt hadnagy, báró **Horváth Ferenc** ellen érkezett több rendbeli csalásért feljelentés a nagyváradi rendőrséghez. **Horváth Ferenc** báró a 39. gy. ezred Nagyváradon állomásozó századánál szolgált s az ottani zászlóaljnak segédtisztje is volt. Mint tiszthelyettes Debreczenben szolgált s előkelő, kedves modoráért kedvence volt egy a debreczeni, mint a nagyváradi társasköröknek. Előkelő szerepet játszott, mindenfelé megfordult. A nagyuri élet nem telt fizetéséből, családja segélyt nem adott neki, mert nem volt s Horváth, hogy költséges nagyuri passzióit kielégíthesse, nem riadt vissza semmiféle hitelügytől, hogy pénzre tehessen szert. Hitelbe ezrekre menő összegekért vásárolt s az árukat potom áron eladta. A kereskedők fel akarták jelenteni parancsnokságának s barátai neszét vették s mielőbb a hitelezők a bűnügyi feljelentést megtették volna ellene, barátai tanácsára lemondott rangjáról. A hitelezők ekkor a rendőrségnél tettek ellene feljelentést s a fiatal bárót, ki Váradról megszökött, az éjjel a csendőrség Szolnokon elfogta s letartóztatta.

— **Gyűlés az önálló vámterület mellett.** Azt a népgyűlést, melyet a függetlenségi párt június hóban készült Debreczenben megtartani — mint a D. H. értesül — e hó 26-án tartják meg. A gyűlés az önálló vámterület mellett agítál. Elnöke **Szinay Gyula** orsz. képviselő lesz. Lejönnek ez alkalommal az országgyűlési függetlenségi párt oszlopos tagjai köztük **Kossáth Ferenc** orsz. képviselő is.

— **A városi ménes lovai.** A város törzsménéséből 20 db. számféletti lovat adtak el a nagy vásárban. A husz darab loért összesen 5649 frt. folyt be, vagyis átlag 280 frt volt egy lónak az ára, ami jó eredménynek mondható. Legmagasabb árt fizették **Gyömbér** nevű 5 éves anyakanczáért, — 485 frt, legkevesebért, 157 frtért kelt el egy 4 éves kimustrált esődör.

— **Egészségügyi intézkedés.** A tisztifőorvosi hivatal a következő sorokat küldte be: Városunkban néhány nap óta szörványos hasi hagymáz (typhus) esetek merültek fel. Ezen okból a tisztifőorvosi hivatal felhívja Debreczen sz. kir. város lakosait, hogy illemhelyeit saját érdekükben legalább egyszer napjában mésztejjel vagy carboloiddal fertőtlenítsék. A szálodák, vendéglők és kávéházak, korezmák tulajdonosai pedig különösen figyelmeztetnek, hogy a kötelező fertőtlenítéseket a legpontosabban teljesítsék.

— **Szerencsétlenség a hadgyakorlaton.** A D. R. U. budapesti tudósítója egy távirattal ugyancsak rájlesztett a debreczeni közönségre. A táviratból ugyan az is sejthető volt, hogy a szerencsétlenség áldozatai debreczeni fiúk volnának. Távirati kérdezősködésünkre Temesvárról azt a választ nyertük, hogy a katasztrófa nem a debreczeni, hanem az aradi háziezredet érte. A hír szerint menetelés közben, a mint aradi katonák a Temes folyón át Möriczföld felé vonultak, a folyón vert hid a 9. század alatt leszakadt; a század legénységének nagy része a vízbe esett, hét katoná pedig bele is fult.

— **A Gárdos-ügy.** Néhány nap előtt, mint írtuk, **Gárdos Károly** gépészmérnök fölhevülésében a főpiacz legnépesebb helyén bántalmazott egy nőt, amiért a gépészmérnököt az állásától azonnal fel-függesztették. De az esetnek még egyéb folytatása is van. **Gárdos** ugyanis, mint értesítenek, oly izgatottan viselkedett, hogy a bántalmazott nő jogi képviselője **Thun Mihály** dr. a rendőrséghez fordult hogy a tulizgatott emberrel tegyenek valamit. **Végh Gyula** rendőrfőkapitány helyettes végzésileg elrendelte, hogy **Gárdos Károly** gépészmérnök rendőri felügyelet alá helyezendő.

— **Országos kereskedelmi kongresszus.** Október 16—18. napjain Szegeden országos kereskedelmi kongresszus lesz, melyen mint a program mutatja, a kitűzött fontos tárgyak előadására előkelő férfiak vállalkoztak.

1. Jelentés az 1896. évi kongresszus határozatainak végrehajtásáról és kapcsolatosan az intézkedések megsürgetése. (Előadó: **Hüttl Tivadar**.)

2. A kereskedelmi szerződésekre minő intézkedések volnának fölveendőek a magyar kereskedelem érdekében, különös tekintettel a keletre való kivitelre. (Előadó: **dr. Matlekovics Sándor**.)

3. Kivánatos e és mily irányban a kereskedelmi törvény általános revíziója? (Előadó **dr. Schreyer Jakab**.)

4. Mikép szabályozandó a polgári perrendtartásban a kereskedők és iparosok könyv- és számlaköveteléseire vonatkozólag az illetékesség és ezzel összefüggésben intézkedés arról, hogy addig is a 20 frton alóli követelések illetőségének ügye sürgősen szabályoztassék. (Előadó **dr. Kósa Izsó**.)

5. Minő gyakorlati intézkedések volnának a magyar ipar állandó pártolása érdekében, különösen a kereskedelem terén hathatósan meglehetőek? (Előadó: **Gelléri Mór**.)

6. Kivánatos-e és minő irányban a házaló- és vándoripar ügyének rendezése? (Előadó: **Deil Jenő**.)

7. A kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak nyugdíj-ügye. (Előadók: **Guttman Zsigmond**, a magyar kereskedelmi nyugdíj-egyesület elnöke és **Zerkovitz Emil**, a kereskedelmi alkalmazottak orsz. egyesületének enőke.)

8. A Baja Battaszék közti Duna-áthidalás kereskedelmi fontossága. (Előadó: **Dr. Lemberger Ármán**, Baja.)

— **A cséplőgép áldozata.** Özvegy **Steinfeld Mihályné** tanyáján szerencsétlenség történt, melynek Nagy Mihály felső józsa ember lett az áldozata. Ugyanis a cséplőgép, mikor a szijat igazította, letépte a barkarját. A szerencsétlent **Altmann Béla** dr. részesítette az első orvosi segélyben.

— **Szélpál meg a konfetti.** Lábra kapott már ez a hóbotos divat a mi eszöndes polgárainknál is. Azaz, hogy inkább fejre kapott a konfetti. A színes papirdarabkák kedvéért még ezt a furesa szót is megtanulták. S már nem is leány vagy asszony az, akinek a fején nem ékeskedik a konfetti koszoru. Amit lerázni nem szokás nálunk, mert mindenki büszke rá.

Bejön Szélpál a fiatal asszonyával vasárnap. Elmegy valamelyik mulató helyre, hogy pár vidám órát szerezzen magának, meg a feleségének. Azonban a konfetti-dobálás itt is nagyban járja. Szélpál szörnyen csodálkozik ezen s nézi, mint dobja meg ki-kí kénye-kedve szerint a neki tetszőket. Furesának találja a dolgot s némi lealacsonyítását látja benne az asszonyi szeméremnek.

Persze az ő hites párja se kerülheti el a papirszeleteket. Szélpál dühösködni kezd e miatt, majd ingerülten odaszól egy siheder legénynek:

— Né hajigálj, az árgyélusodat, mer' maj' én is visszahajítlak evvel a boros üveggel!
S nem is konfettizte meg többé senki a szemrevéltó asszonyt.

— **A nagyvásárról.** A most lezajlott nyári nagy vásár már csak az állatforgalom szempontjából bir közgazdasági jelentőséggel. E tekintetben, noha a sertésvész miatt a sertés piacz még folyton zárva van, épen ezen vásárra nem is lehet panasza. A vásártér most is a régi elevenen, pezsgő életet mutat. Általában véve jó közepes sikerről lehet beszélni, amit legjobban az igazol, hogy az összes felhajtott jószágoknak mintegy harmadrésze vevőre talált. Az árak is kielégítőek voltak, amint a lentebb közölt kimutatásból látható. **Szarvasmarha** 12081 hajtattott fel s elkelt 4132 db., 16 felhajtattott 3905 db., elkelt 1720 db., **juh és birka** felhajtattott 95.000, elkelt 30671 db. A piaczra hozott szarvasmarhák közül bika volt 285, elkelt mind, tehén 4350, elkelt 963, üsző 1480, elkelt 675, ökör 2565, elkelt 925, tinó 2236, elkelt 731, borju 840, elkelt 390. A vásárbíróság a következő árakat jegyezte; páronként: I. r. jármos ökör 350—400, II. r. 280—350, III. r. 200—250, mustra 170—220, hizlalt 350—400 frt. Magyar faju tinó páronként 2—4 évestől 100—220 frtig, magyar faju tehén darabonként és korszerint 75—130 frtig, magyar faju üsző 40—75 frtig, szopos borja 12—25 frtig. I. r. igásló daraboként 180—200, II. r. 120—150, III. r. 50—60, koesi ló nehéz 250—280, könnyű 350—380, háta ló 350—400, levágásra 30—40 frt, csikó 1 éves 30—40, 2 éves 70—80, 3 éves 120—130, 4 éves 150—180

frtig. Nagyobb mennyiségben vittek ki lovakat és pedig a jobb példányokat keresve Pzremyslauba, Tarnopolba, Bécsbe, Pilsenbe és Udinébe (Olaszországba). Bécsbe mézárászokra is sok lovat öszszedtek.

Gyászrovat.

† **Antolovics Gyula.** Tegnap említettük, hogy Antolovics Gyula szívszélhűdésben elhunyt. Haláláról a következő gyászjelentést vettük:

Özv. Antolovics Gyuláné szül. Kosztits Ilona, Miczi, Ilona és Gizella gyermekeivel, valamint édes anyja Özv. Antolovics Antalné szül. Leiter Mária mély fájdalomtól megtört szívvel tudatják a felejthetetlen jó férjnek, apának, fiúnak néhai Antolovics Gyula légszeszgyár igazgatójának folyó hó 18-án d. u. 1/2 1 órakor, életének 55-ik, boldog házasságának 23-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 20-án d. u. 5 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a Légszeszgyártól a Szent-Anna utcán temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-mise áldozat pedig augusztus hó 22-én d. e. 9 órakor fog az egek urának bemutatni. Mely végtisztességtételre rokainkat, barátainkat és a résztvevő közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1898. augusztus 18-án. Az örök világosság fényeskodjék neki!

SZINHÁZ.

* **Zeller meghalt.** A Madarász és a Bányamester népsszerű operettek genialis szerzője, Zeller Károly volt udvari tanácsos tegnap Badenben meghalt. Zeller dús, gazdag ember volt, nem rég egy örökségi perből kifolyólag hamis esküért egy évi börtönre ítélték s megfosztották minden rangjától. Betegségére való tekintettel azonban a büntetést végrehajtását felfüggesztették. Zellert ez a csapás végképp lesújtotta. Elvesztette kedélyét s folyton gyengült testileg is, úgy, hogy tegnap dicstelenül, barátaitól elhagyatva, badeni villájában meghalt.

* **A debreczeni színtársulat M. Szigeten.** A debreczeni színtársulat — egy levél szerint — a közönség érdeklődése és pártfogása mellett játszik M.-Szigeten. A múlt év nagy csapásait jobbadára már kiheverte az ottani közönség, mely mindenkor lelkes pártolója volt a színészetnek s az idei szezonban ismét a régi kedvvel látogatja a színházat. Az előadott újdonságok sikert aratnak s a színtársulat tagjai közül — rövid ott időzésük óta — nem egy lett már a közönség kedvence.

* **Egri szílnészet.** Leszkay András színtársulata hétfőn érkezik Egerbe s kedden, e hó 23-án kezd meg előadásait. — Az első estén Echegaray „Folt, a mely tisztit” című nagyhatású drámáját adják. A színpadon a villamos világítást is bevezetik.

CSARNOK.

A sors.

(Regény.)

— Irta: **Francisco de Renzis.** —

Fordította: **Váradi Ödön.**

(Folytatás.)

Camilla várta, hogy atyja további kérdéseket ad fel, s valóban Forneri akart is mondani valamit, de nem tudja hogyan kezdjen hozzá! Hirtelen felkiáltott: Tehát egész életemben nem akarsz férjhez menni?

— Azt nem mondtam.

— Hát mit szándékozol tenni?

— Egy oly férfihoz megyek, a kit szeretek.

— De hát akkor keresned kell egy olyat.

— Az nem szükséges mert már találtam.

— Így hát egy felfedezést tettél.

— Igen felelé határozottan, felfedeztem, hogy van a világon egy férfi, ki szebb mint Viu gróf s még soha se gondolt arra, hogy magát a tükörbe meg nézze, ki nemeslelkűbb s jelesebb, mint a gróf, ki engem szeret s kit én jobban szeretek, mint bárkit a világon. Ha boldoggá akasz tenni, hozzáadsz; ha szabadon engedsz választani, nem megyek más senkihez csak hozzá!

— De hát ki a fiataloknak ezen gyöngye?

— Fortunato, felelt Camilla, vidáman atyjára nézve.

— Tehát szerelmet vallott neked?

— Nem.

— Hogyan híheted tehát azt, hogy szeret?

— Az igazi szerelem, úgy érzem, az igazi szerelem néma.

— De hogyha nem is tett neked házassági ajánlatot.

— Mit tesz az? Nem meri, én teszek neki ajánlatot.

— De az még se volna helyes; e lépés a férfiak kötelessége.

— Ez azt mutatja, hogy a férfiak jobban szeretnek mint az asszonyok.

E lépés lehetetlen részéről. S ha ő nem határozza el magát arra, hogy nyilatkozzék?

— Nos tehát, ha szeretsz engem, bird rá, hogy tegye.

Forneri többé nem ellenkezett. Megölelte leányát, mialatt örömkönyvek folytak arcán.

Öt hónapja már nem volt más gondolata, nem volt más óhaja. Megismerte ugyanis Fortunato nemes szívét s kivüle másra nem akarta leánya jövőjét bízni. Leányának elég alkalmat adott arra, hogy az előkelő világot megismerje, a mint t. i. leánya keletkező hajlamát észrevette mert azt akarta, hogy szerelme állandóan minden hiúságot s a csaknem általános nagyra vágyást megvesse.

Két óra mulva megérkezett sietve Venturallj, mert hivatta.

— Ön szereti Camillát mondá neki a bankár, habozás nélkül.

A fiatal ember elhalaványult s nem merészt Fornerire nézni.

— Talán tagadni akarja?

— Nem, nem tagadom mondá egyszerűen Venturalli. Miért is tagadnám, minthogy semmi olyat nem tettem, a mi akár önnek, akár a signornak becstelenséget vagy szégyent hozna.

— De hát mit remél ön e szerelemről?

— Semmit se remélek. Szeretek, mert szeretnem kell, s én hosszú, álmatlan éjjeleimen soha sem kérdeztem magamtól, miért áll a lányka mindig előttem. En szeretek, mint a hogy a virág szeretheti a napot, melytől életet s világosságot nyer, én czél s óhaj nélkül szeretek, reménytelenül, mert soha se gondoltam arra, hogy leányát elvehessem.

Szegény létemre az ön jóindulatát Isten ajándéka gyanánt tekintetem s Camilla barátságát pedig jutalomnak tekintetem azért a kevés jóért, mit életemben gyakoroltam. — Többet nem óhajtottam.

— S ön nem gondolt arra, hogy Camilla viszonzhatja szerelmét? Nem gondolt arra, hogy az ön szerelme a lányka szívében hasonló szenvedélyt ébreszt?

— Nem.

— S ha mégis úgy volna?

— Ugy azonnal elutaznám s az időre biznám, hogy emlékezet Camilla szívé-

ből kiirtsa s az ön baesánatát idő folytán kinyerjem.

— Nem, barátom — mondá Forneri megindulva. — Nem úgy fiatal barátom. Camilla szereti önt s én nem látom be, miért tennélek titeket szerencsétlenné.

A szegény ifju nem hallotta, vagy nem értette, a mit neki mondtak; mintegy megbabonázva tekintett Fornerire.

— Hát nem világos a dolog? — mondá újra a bankár. — Ön szereti Camillát, Camilla meg önt...

— Camilla szeret engem? ... De ön szegény vagyok ... mondá félénken az ifju.

— Szegény? Mit tesz az? — ismétli szeretetteljesen Forneri. — Mit árt az, ha ön szegény, ha én háromnak is elég gazdag vagyok.

(Folyt. köv.)

Vegyes.

Krivány. Az aradi gyámpénztárban tegnap kettős vizsgálat volt: Köller János vizsgálóbíró és Solymossy Lajos báró országgyűlési képviselő, a fegyelmi bizottság tagjai, vizsgálták külön-külön Gunda Zoltán miniszteri számtunácsos utmutatásaival a gyámpénztári könyveket. A fegyelmi bizottság tagjai hosszabb ideig fölvtva tanulmányozták a könyveket, hogy annál könnyebb áttekintést nyerhessenek az ügy fölöl.

Szerencsétlenül járt földbirtokos. Gyékényesen Mikala István gazdag földbirtokos a saját cséplőgépe a ruhájánál fogva elkapta s a bokájában a lábát eltörte. Ebből az alkalomból fölemlíti tudósítónk, hogy mennyi kellemetlenséget okozott ez a gép Mikalának rövid négy év alatt. A gyár a vételár-hátralék miatt végrehajtást kért volt Mikala ellen s mikor ez a 130 frtot a végrehajtó kezéhez lefizette, a végrehajtó Amerikába vitorlázott, Mikala pedig a sok zaklatás miatt kénytelen volt a pénzt másodszer is leolvasni. A következő évben az ördöngös masina a gazda egyik alkalmazottjának a hüvelyk-ujját szakította le, amiért Mikolát a járásbíróság vétkes gondatlanság czimén megbüntette. Ezt követőleg, maig sem tudni hogyan: elégett a gép faalkatrésze s most, amidőn kijavították, őt akarta összemorzsolni a vaskolosszus. A szerencsétlen gazda lábát alkalmasint amputálják, mert már 65 éves és nem biznak abban, hogy vén csontja összeforr.

KÖZGAZDASÁG.

* **Az aratás.** Saápról írja levelezőnk: Aratás után vidékünkön három hét óta a cséplés járja, de a gyenge eredmény nagyon lehangolja a gazdákat. Mégis a tél elmúltával, bárha nagyon ritkán találtak a vetéseket: jó reményekkel voltak eltelve az őszi vetések iránt. A tavaszi sok eső kihozta, illetve keltette e ritka vetésekben a gyommagvakat, melyek közül kivált a vadrepeze is aszott, egész táblákat elborítván. Most az eredmény a buzánál 4-6 mag, tehát gyenge, közepes. A rozs még a buzánál is gyengébb termést ad. Az árpa és zab 7-8 maggal jó közepesnek mondható. Tengeri nagyon silány, az eső megkésett e felette fontos gazdasági terményre s így nagyon piczinyke esők képződtek. Sarjuszéna semmi. Az eddigi gazdasági tudósítók által leirt bő termést itt és vidékünkön nem látjuk; ehhez járul, hogy a sertésvész — most már harmadik éve — újra fellépett, kiszámíthatatlan kárt okozva a népnek.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

NYILT-TÉR.

Állami és orvosi ellenőrzés alatt.

Guber-forrás

Dr. Braun-Chrobak, Kaposi, Neumann stb. egyetemi tanárok által ajánlva.

Hathatós vas-arsen-víz vérszegénység, női betegségek, ideg- és bőrbetegségek stb. ellen.

Elárúsítója: 734 16-7

Mattoni és Wille Budapest
és az összes gyógyszerárakban, továbbá Matteni Henrik Bécs és Franzensbadban.

Ház- és földbirtok-eladás.

Egy értékes kőház 5 lakórészszel, istállóval és egyéb a gazdasághoz szükséges jó karban levő melléképületekkel Nagy-Hatvan-utczán közel, a vásártérhez, továbbá 36 hold 900 négyszögöl tanya-birtok pusztá Szepesen, előnyös feltételek mellett

szabadkézből eladó.

A bekebelezett terhek egyrésze átvállalható. Bővebb tudósítást ad

Bedő Lajos

ügyvédi irodája
N.-Hatvan-uteza 27. sz

A főpiacon a volt Eisler-féle helyiségen egész jó állapotban levő vastag tükör-üveggel ellátott

portale

és külön a gázberendezés sürgősen eladó.

Értekezhetni Löfkovits Arthurnál.

783-1-1

Nádudvar előjáróitól.

ad. 2608. ki.
1898.

Árlejtési hirdetmény.

Nádudvar község a kősélyvizén terméskő alapra a földszínen épített vastéglá falazattal és vas felszerkezettel egy 6 méter nyílású hidat épített.

A hid az államépítészeti hivatal által készített terv szerint építendő; e terv és költségvetés a községnél bármikor megtekinthető.

Felhívtnak azok, kik az építésre vállalkozni óhajtanak, hogy az előirányzott 2160 forint 10%-át 216 frt bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a folyó évi szeptember hó 5-ik napjáig annyival inkább adják be, mert a később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

A munkálat a f. évi szept. hó 15-ik napján megkezdendő.

Nádudvar, 1898. augusztus 16.

Papp Sándor Nagy Albert

főjegyző. 780-2-1 főbíró.

A ki (eskőr-, göresök- és más ideges állapotokban) szenved, kérjen arról szóló füzeteket. Kiváratra ingyen és bérmentve megküldi a Schwanen-Apothek, Frankfurt a. M.

782 52-1

Haszonbéri hirdetmény.

H.-Vámospéres község határában eső és a község tulajdonát tevő 800 katasztrális hold szántó és kaszáló föld, legelőnek különösen alkalmas, **folyó hó 21-én** Hajdu-Vámospéres község házána d. e. **10 órakor** tartandó nyilvános árverésen 6 évre haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár katasztrális holdanként 5 frt; mellék szolgálmányok nincsenek; a kikiáltási ár 10%-a árveréskor bánatpénz gyanánt az előjáróság kezébe leteendő.

Az árverés egyéb feltételei az árveréskor, addig is a községi előjáróságnál megtekinthetők.

Kelt H.-Vámospéresen, 1898. augusztus 18.

781-2-1

Az előjáróság.

Köszönet és ajánkozás.

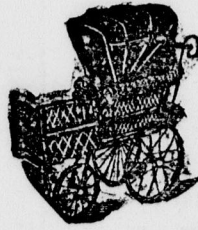
Alulírott Plangger Fr. községi orvos urnak Mühlában Innsbruck mellett ezen az uton mondja **legbensőbb köszönetét a nehézkor** teljes gyógyításáért, ami nevezett orvosnak a legrövidebb idő alatt sikerült.

Mindazoknak a kik Epilepsiában szenvednek, melegen ajánlhatom Dr. Plangger ur kezelését.

LIDAUER, ALTENHOF.

727 10-4

Anyák, mielőtt



gyermekkoscsit vásárolnak, tekintsenek, illetőleg rendeljenek meg ingyen és bérmentve egy gazdagon illusztrált katalógust az új hygienikus ülésre és fekvésre idomítható, szétszedhető és mosható felszereléssel ellátott koscsiról,

Baumann L. os kir. szabadalmáról Bécs, VI./2. Millergasse 6.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok vásárlásától; csak az a koesi valódi, a melynek faalapzatára az itt oldalt látható védjegy van rásütve.

726-25-24

Ki nem szeret?

gyengéd, fehér arczbőrt és rózsás lífju arczszínt?

Ennek elérése végett használjon csakis

Bergmann-féle liliumtej-szappant

Bergmann és Tsától, Drezda és Tetschen a/B Kitiünő szer szeplő ellen, jótékony és szépítő hatással bír az a ozbőre. — Darabja 40 kr.

Kapható Debreczenben: **Dr. Rothsneek V. Emil** gyógyszerárában.

735-30-24

Nincs többé lábfájás

sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem fagyos láb, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét Dr. Hőgyes-féle az egész világon szabadalmozott Asbest talpbélésel látja el. — Párja egyszerű 60 kr., kettős vastagságú 1.20. Az Asbest talpbélés kitünőségét legjobban bizonyítja, hogy a es. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított. Szétküldés csakis utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése és külön 10 kr. franco. Felvilágosítások és prospektusok, köszönetnyilvánítások ingyen. Vizontelárusítóknak megfelelő engedmény.

Által. vs Asbestáru-gyár betéti társaság Budapest, VI., Szlv-utoza 18.

Egyedüli elárúsító raktár Debreczenben: **Békés Lajos.**

786-50-20

A munkácsi uradalom ásványvizei
a MILLENNIUMI KIÁLLITÁS egészségügyi csoportjában kiállítva.
Diszoklevéllel lettek kitiüntetve.

Schönborn-Bucheim Ervin gróf
Munkács-Szentmiklósi uradalmából

SZOLYVAI és POLENAI

égyvényes savanyuvíz, kitiünő üdítő ital. Orvosi tekintélyek által elismert kiváló hatású gyógyvizek. Különösen ajánlva gyomorhajoknál, fejfájás, szédülés és vesehajoknál; vizeleti szervek bántalmainál, epekő és aranyeres megbetegedéseknél. **Köszvény elleni különlegesség.**

LUHIERZSÉBET.

rendkívüli kellemes ízénél fogva főleg borral vegyítve a betegnek élvezetes, kellemes üdítő italt képez.

Tulságos gyomorsav képződésnél, idült gyomorhurut és étvágytalanság, torok, gége és hörgők idült hurutos bántalmai ellen feltünő sikerrel lesz alkalmazva.

Fő raktár:
CSANAK JÓZSEFNÉL,
Debreczenben.

Továbbá kapható minden fűszerüzletben és vendéglőben. 519

767-3-2

! Uj találmány !

Szép akar lenni?

ha igen, úgy használja csupán a **FÁY-féle aroz-erém**. Egyedüli ártalmatlan esoda hatású vegy-erém a szépség ápolására, ú. m.: szeplő, májfoltok, vörös pattanások, miteszser s mindennemű bőrtisztatlanság ellen. Nem zsíros, gyorsan felszívódó kellemes illatú arcz-erém, mely **nappal** is jól használható.

Egy nagy tégely ára 1 frt.

Készíti: 778

G. Nagy Ferencz

gyógyszerész H.-Szoboszlón.

Debreczeni főraktár:

Dr. Rothschnek V. Emil

gyógyszertára Kossuth-utca.

Fáy Crème-szappan 50 kr.

! Uj találmány !

GRAND HOTEL NATIONAL

(Nemzeti szálloda)

BÉCS, II. Taborstrasse 18.

Régi jó hírű és családi szálloda, ujonnan berendezve. 200 szoba 1 frittől feljebb terítéssel és világítással együtt. Fürdők, táviró és telefon a házban. A jubileumi kiállítás látogatóinak alkalmas hely. Semmi áremelés a kiállítás alatt. Vasúti indóház és hajóállomás közvetlen közelében. Lóvasút és omnibus összeköttetés a szállodától minden irányban.

Kitűnő étterem!

Mayer F. M.

724

tulajdonos.

Személyfelvonó gép (lift.)

Lábizzadás és lábfagyás ellen!

Maas-féle impregnált phoenix-talpak

D. R. G. M. Patent Nr. 51353.

Ára egy eredeti csomagnak (10 pár talp) 40 kr. o. é.

Legbiztosabb óvszer a nedves időkből történendő meghűlésektől! Elhárít minden kellemetlen szagot! A lábbelnek háromszoros tartósságot biztosít!

Raktárak:

Kálnai Lipót gummiáru üzletében Piacz utca a „Bika” szállodával szemben.

Szent-Királyi Tivadar műiparú üzletében Piacz-utca. 760 4-2

Csak

729-60-58

fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a

párisi **Dr. BOITON**

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, főlösiesség tehát **santa! olaj** vagy **copaiva balzsammal** kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszertára Budapest, V., Nagykorona-u. 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszertárban.

Postai megrendések czime:

Zoltán gyógyszertár Budapest.

Iskolai értesítés.

A „Nagyvárad felső kereskedelmi iskola”

jogáról eddigi tulajdonosa: **Propper N. János** lemondván, a Nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur f. évi június 8-án 24.822. sz. a. kelt rendeletével ezen intézetet további fenntartását és vezetését a „Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok”-nak, miut erkölcsi testületnek engedélyezte.

Az intézet három tanfolyama; növendékei az önkéntes katonai szolgálat kedvezményével bírnak.

Beíratási díj: 5 frt. Tandíj alsó osztályban: 80 frt, középső osztályban 100 frt, felső osztályban: 120 frt.

Beíratások 1898. évi szeptember 1-5-ig. — Magántanulók kérvényei az iskolai bizottság alulírott elnökéhez intézendők.

Bővebb felvilágosítással szolgál a „Kereskedelmi Csarnok” elnöksége.

HOVÁNYI GÉZA,

a tanintézeti iskolai bizottság elnöke.

664

mezőgazdasági gépjárművek

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

„COLUMBIA-DRILL”

Legjobb sorvetőgépek, boronák, szecakavágók, répvágók, kukorica-morszólok, daráló, őrlő-malmok, egytemos acéletek, két- és háromválték és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lozomóbil és gözcseplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lörög, szalma-kazalozók, továbbá járgány-cseplőgépek, heve-cseplők, tisztító-roszák, konkolozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók.

Képviselői és bizományi raktár: Bauer és Társa cégénél Debreczenben II. Péterfia-utca 73. sz. alatt. 740-13-8

Lukács Armin

Debreczen

Bank-, gabona- és termény-bizományi üzlete

bevásárol illetve elad napi áron: mindenféle osztrák-kat, vasuti részvényeket, egyéb értékpapírokat, elsőbbségi kötvényeket, zálogleveleket, budapesti magán és helyi részvényeket, sorsjegyeket, mindenféle gabona- és termény-neműeket.

Kölcsönöz mindezekre jutányos kamatláb és feltételek mellett előlegeket.

Bevált mindenféle szelvényeket.

Leszámitol ércben és papírban szóló váltókat folyó kamatláb szerint.

Közvetít elsőrangú hazai bankintézeteknél előnyös jelzáloghiteleket hosszú évi törlesztésre és

utalványoz bárhová az osztrák-magyar monarchiában összegeket kifizetésre vagy vállal utalványokat

incassálni mindezen műveleteket bizományilag mérsékelt jutalék felszámítással.

Bővebb felvilágosítással vagy utbaigazítással szolgál szóval vagy levélileg

LUKÁCS ÁRMIN

761-7-2

IV. ker., Széchenyi-utca 24. sz.